

الإِسْلَامُ حُسْنُ الْخُلُقِ

İslâm, güzel ahlâktır.

Kenzü'l-Ummâl, 3/17, Hadis No: 5225.

الدِّينُ النَّصِيحَةُ قُلْنَا: لِمَنْ (يَا رَسُولَ اللَّهِ؟) قَالَ: لِلَّهِ وَلِكِتَابِهِ
وَلِرَسُولِهِ وَلِأُمَّةِ الْمُسْلِمِينَ وَعَامَّتِهِمْ

(Allah Resûlü) “**Din nasihattır/samimiyettir**” buyurdu. “Kime Ya Resûlullah?” diye sorduk. O da; “**Allah’a, Kitabına, Peygamberine, Müslümanların yöneticilerine ve bütün müslümanlara**” diye cevap verdi.

Müslim, İman, 95.

مَنْ لَا يَرْحَمِ النَّاسَ لَا يَرْحَمُهُ اللَّهُ

İnsanlara merhamet etmeyene Allah merhamet etmez.

Müslim, Fedâil, 66; Tirmizî, Birr, 16.

يَسِّرُوا وَلَا تُعَسِّرُوا، وَبَشِّرُوا وَلَا تُنْفِرُوا

Kolaylaştırınız, güçleştirmeyiniz, müjdeleyiniz, nefret ettirmeyiniz.

Buhârî, İlim, 11; Müslim, Cihâd, 6.

إِنَّ مِمَّا أَدْرَكَ النَّاسُ مِنْ كَلَامِ النَّبِيِّ:
إِذَا لَمْ تَسْتَحِ فَاصْنَعِ مَا شِئْتَ

İnsanların peygamberlerden öğrenegeldikleri sözlerden biri de; “Utanmadıktan sonra dilediğini yap!” sözüdür.

Buhârî, Enbiyâ, 54; Ebu Dâvûd, Edeb, 6.

إِنَّ الدَّالَّ عَلَى الْخَيْرِ كَفَاعِلِهِ

Hayra vesile olan, hayrı yapan gibidir.

Tirmizî, İlim, 14.

لَا يُلْدَغُ الْمُؤْمِنُ مِنْ جُحْرِ مَرَّتَيْنِ

Mü'min, bir yılanın deliğinden iki defa sokulmaz.

Buhârî, Edeb, 83; Müslim, Zühd, 63.

إِتَّقِ اللَّهَ حَيْثُمَا كُنْتَ، وَأَتَّبِعِ السَّيِّئَةَ الْحَسَنَةَ تَمْحُهَا، وَخَالِقِ
النَّاسَ بِخُلُقٍ حَسَنٍ

Nerede olursan ol, Allah'a karşı gelmekten sakın; yaptığın kötülüğün arkasından bir iyilik yap ki, bu onu yok etsin. İnsanlara karşı güzel ahlakın gereğine göre davran.

Tirmizî, Birr, 55.

إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ إِذَا عَمِلَ أَحَدُكُمْ عَمَلًا أَنْ يُتَّقِنَهُ

Allah, sizden birinizin yaptığı işi, ameli ve görevi sağlam ve iyi yapmasından hoşnut olur.

*Taberânî, el-Mu'cemü'l-Evsat, 1/275;
Beyhakî, Şu'abü'l-Îman, 4/334.*

الْإِيمَانُ بِضْعٌ وَسَبْعُونَ شُعْبَةً أَفْضَلُهَا، قَوْلُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
وَأَدْنَاهَا إِمَاطَةُ الْأَذَى عَنِ الطَّرِيقِ، وَالْحَيَاءُ شُعْبَةٌ مِنَ الْإِيمَانِ

İman, yetmiş küsur derecedir. En üstünü “Lâ ilâhe illallah (Allah’tan başka ilah yoktur)” sözüdür, en düşük derecesi de rahatsız edici bir şeyi yoldan kaldırmaktır. Hayâ da imandandır.

Buhârî, İman, 3; Müslim, İman, 57-58.

مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ،
فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ، وَذَلِكَ أَضْعَفُ الْإِيمَانِ

Kim kötü ve çirkin bir iş görürse, onu eliyle düzeltsin; eğer buna gücü yetmiyorsa, diliyle düzeltsin; buna da gücü yetmezse, kalben karşı koysun. Bu da imanın en zayıf derecesidir.

Müslim, İman, 78; Ebû Dâvûd, Salât, 248.

عَيْنَانِ لَا تَمَسُّهُمَا النَّارُ: عَيْنٌ بَكَتْ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ، وَعَيْنٌ
بَاتَتْ تَحْرُسُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

İki göz vardır ki, cehennem ateşi onlara dokunmaz: Allah korkusundan ağlayan göz, bir de gecesini Allah yolunda nöbet tutarak geçiren göz.

Tirmizî, Fedâilü'l-Cihâd, 12.

لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ

Başkalarına zarar vermek ve zarara zararla karşılık vermek yoktur.

İbn Mâce, Ahkâm, 17; Muvatta', Akdiye, 31.

لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ

Hiçbiriniz kendisi için istediğini (mü'min) kardeşi için istemedikçe (gerçek) iman etmiş olamaz.

Buhârî, İman, 7; Müslim, İman, 71.

الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لَا يَظْلِمُهُ وَلَا يُسْلِمُهُ، مَنْ كَانَ فِي حَاجَةِ أَخِيهِ، كَانَ اللَّهُ فِي حَاجَتِهِ، وَمَنْ فَرَّجَ عَنْ مُسْلِمٍ كُرْبَةً فَرَّجَ اللَّهُ عَنْهُ بِهَا كُرْبَةً مِنْ كُرْبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا سَتَرَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

Müslüman müslümanın kardeşidir. Ona zulmetmez, onu (düşmanına) teslim etmez. Kim, (mü'min) kardeşinin bir ihtiyacını giderirse, Allah da onun bir ihtiyacını giderir. Kim müslümanı bir sıkıntıdan kurtarırsa, bu sebeple Allah da onu kıyamet günü sıkıntılarının birinden kurtarır. Kim bir müslümanı(n kusurunu) örterse, Allah da Kıyamet günü onu(n bir kusurunu) örter.

Buhârî, Mezâlim, 3; Müslim, Birr, 58.

لَا تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا، وَلَا تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا

İman etmedikçe cennete giremezsiniz, birbirinizi sevmedikçe de (gerçek anlamda) iman etmiş olamazsınız.

Müslim, İman, 93; Tirmizî, Sifâtu'l-Kiyâme, 56.

الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ
وَالْمُؤْمِنُ مَنْ أَمِنَهُ النَّاسُ عَلَى دِمَائِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ

Müslüman, müslümanların elinden ve dilinden emin olduğu kimsedir. Mü'min ise, insanların canları ve malları konusunda kendisinden emin olduğu kimsedir.

Tirmizî, İman, 12.

لَا تَبَاغَضُوا وَلَا تَحَاسَدُوا وَلَا تَدَابَرُوا، وَكُونُوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا،
وَلَا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ

Birbirinize buğuz etmeyin, birbirinize haset etmeyin, birbirinize arka çevirmeyin; ey Allah'ın kulları, kardeş olun. Bir müslümana, üç günden fazla (din) kardeşi ile dargın durması helal olmaz.

إِنَّ الصِّدْقَ يَهْدِي إِلَى الْبِرِّ، وَإِنَّ الْبِرَّ يَهْدِي إِلَى الْجَنَّةِ، وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيَصْدُقُ حَتَّى
يُكْتَبَ صِدِّيقًا، وَإِنَّ الْكَذِبَ يَهْدِي إِلَى الْفُجُورِ، وَإِنَّ الْفُجُورَ يَهْدِي إِلَى النَّارِ، وَ
إِنَّ الرَّجُلَ لَيَكْذِبُ حَتَّى يُكْتَبَ كَذَّابًا

Hiç şüphe yok ki doğruluk iyiliğe götürür. İyilik de cennete götürür. Kişi doğru söyleye söyleye siddîk (doğru sözlü) diye yazılır. Yalancılık kötüye götürür. Kötülük de cehenneme götürür. Kişi yalan söyleye söyleye kezzâb (çok yalancı) diye yazılır.

Buhârî, Edeb, 69; Müslim, Birr, 103-104.

لَا تُمَارِ أَخَاكَ، وَلَا تُمَارِزْهُ، وَلَا تَعِدُهُ مَوْعِدَةً فَتُخْلِفَهُ

(Mü'min) kardeşinle münakaşa etme, onun hoşuna gitmeyecek şakalar yapma ve ona yerine getirmeyeceğin bir söz verme.

Tirmizî, Birr, 58.

تَبَسُّمُكَ فِي وَجْهِ أَخِيكَ لَكَ صَدَقَةٌ، وَأَمْرُكَ بِالْمَعْرُوفِ وَ نَهْيُكَ عَنِ الْمُنْكَرِ
صَدَقَةٌ، وَإِرْشَادُكَ الرَّجُلَ فِي أَرْضِ الضَّلَالِ لَكَ صَدَقَةٌ، وَإِمَاطَتُكَ الْحَجَرَ وَالشَّوْكَةَ
وَالْعَظْمَ عَنِ الطَّرِيقِ لَكَ صَدَقَةٌ

(Mü'min) kardeşine tebessüm etmen sadakadır. İyiliği emredip kötülük-
ten sakındırman sadakadır. Yolunu kaybeden kimseye yol göstermen sa-
dakadır. Yoldan taş, diken, kemik gibi şeyleri kaldırıp atman da senin için
sadakadır.

Tirmizî, Birr, 36.

إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى صُورِكُمْ وَأَمْوَالِكُمْ وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى
قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ

Allah, sizin ne dış görünüşünüze ne de mallarınıza bakar. O, sadece sizin kalplerinize ve işlerinize bakar.

Müslim, Birr, 34; İbn Mâce, Zühd, 9; Ahmed b. Hanbel, 3/285, 539.

رِضَى الرَّبِّ فِي رِضَى الْوَالِدِ، وَسَخَطُ الرَّبِّ فِي سَخَطِ الْوَالِدِ

Allah'ın rızası, anne ve babanın rızasındadır. Allah'ın öfkesi de anne babanın öfkesindedir.

Tirmizî, Birr, 3.

ثَلَاثُ دَعَوَاتٍ يُسْتَجَابُ لَهُنَّ لَا شَكَّ فِيهِنَّ: دَعْوَةُ الْمَظْلُومِ،

وَدَعْوَةُ الْمُسَافِرِ، وَدَعْوَةُ الْوَالِدِ لِوَلَدِهِ

Üç dua vardır ki, bunlar şüphesiz kabul edilir: Mazlumun duası, misafirin duası ve babanın evladına duası.

İbn Mâce, Dua, 11.

مَا نَحَلَ وَالِدٌ وَلَدًا مِنْ نَحْلٍ أَفْضَلَ مِنْ أَدَبٍ حَسَنِ

Hiçbir baba, çocuğuna, güzel terbiyeden daha üstün bir hediye veremez.

Tirmizî, Birr, 33.

خَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِنِسَائِهِمْ

**Sizin en hayırlılarınız,
hanımlarına karşı en iyi davrananlarınızdır.**

İbn Mâce, Nikâh, 50.

لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يَرْحَمْ صَغِيرَنَا وَيُقَرِّ كَبِيرَنَا

Küçüklerimize merhamet etmeyen, büyüklerimize saygı göstermeyen bizden değildir.

Tirmizî, Birr, 15; Ebû Dâvûd, Edeb, 66.

كَافِلُ الْيَتِيمِ لَهُ أَوْ لِغَيْرِهِ أَنَا وَهُوَ كَهَاتَيْنِ فِي الْجَنَّةِ. (وَأَشَارَ
بِالسَّبَابَةِ وَالْوَسْطَى)

(Peygamberimiz, işaret parmağı ve orta parmağıyla işaret ederek:) **“Gerek kendisine ve gerekse başkasına ait herhangi bir yetimi görüp gözetmeyi üzerine alan kimse ile ben, cennette işte böyle yanyanayız”** buyurmuştur.

Buhârî, Talâk, 25, Edeb, 24; Müslim, Zühd, 42.

اجْتَنِبُوا السَّبْعَ الْمُوبِقَاتِ: الشِّرْكَ بِاللَّهِ، وَالسِّحْرُ، وَقَتْلُ النَّفْسِ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ، وَأَكْلُ الرِّبَا، وَأَكْلُ مَالِ الْيَتِيمِ، وَالتَّوَلَّى يَوْمَ الزَّحْفِ وَقَذْفَ الْمُحْصَنَاتِ
الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ

(İnsanı) helâk eden şu yedi şeyden kaçınin: Allah'a şirk koşmak, sihir, Allah'ın haram kıldığı cana kıymak, faiz yemek, yetim malı yemek, savaştan kaçmak, suçsuz ve namuslu mümin kadınlara iftirada bulunmak.

Buhârî, Vasâyâ, 23, Tıbb, 48; Müslim, İman, 145.

مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يُوذِ جَارَهُ وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لِيَصْمُتْ

Allah'a ve ahiret gününe iman eden kimse, komşusuna eziyet etmesin. Allah'a ve ahiret gününe iman eden kimse, misafirine ikramda bulunsun. Allah'a ve ahiret gününe iman eden kimse, ya hayır söylesin veya sussun.

Buhârî, Edeb, 31, 85; Müslim, İman, 74-75.

مَا زَالَ جِبْرِيلُ يُوصِينِي بِالْجَارِ، حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّهُ سَيُورَثُهُ

Cebrâil, bana komşu hakkında o kadar çok tavsiyede bulundu ki; ben (Allah Teâlâ) komşuyu komşuya mirasçı kılabacak zannettim.

Buhârî, Edeb, 28; Müslim, Birr, 140-141.

السَّاعِي عَلَى الْأَزْمَلَةِ وَالْمِسْكِينِ كَالْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ
الْقَائِمِ اللَّيْلِ الصَّائِمِ النَّهَارَ

Dul ve fakire yardım eden kimse, Allah yolunda cihad eden veya gündüzleri (nafile) oruç tutup, gecelerini (nafile) ibadetle geçiren kimse gibidir.

Buhârî, Nafakât, 1; Müslim, Zühd, 41; Tirmizî, Birr, 44; Nesâî, Zekât, 78.

كُلُّ بَنِي آدَمَ خَطَّاءٌ، وَخَيْرُ الْخَطَّائِينَ التَّوَّابُونَ

Her insan hata eder. Hata işleyenlerin en hayırlıları tevbe edenlerdir.

Tirmizî, Kıyâme, 49; İbn Mâce, Zühd, 30.

عَجَبًا لِأَمْرِ الْمُؤْمِنِ، إِنَّ أَمْرَهُ كُلَّهُ خَيْرٌ، وَلَيْسَ ذَاكَ لِأَحَدٍ إِلَّا لِلْمُؤْمِنِ: إِنْ
أَصَابَتْهُ سَرَّاءٌ شَكَرَ، فَكَانَ خَيْرًا لَهُ، وَإِنْ أَصَابَتْهُ ضَرَّاءٌ صَبَرَ، فَكَانَ خَيْرًا لَهُ

Mü'minin başka hiç kimsede bulunmayan ilginç bir hâli vardır; onun her işi hayırdır. Eğer bir genişliğe (nimete) kavuşursa, şükreder ve bu onun için bir hayır olur. Eğer bir darlığa (musibete) uğrarsa, sabreder ve bu da onun için bir hayır olur.

Müslim, Zühd, 64; Dârimî, Rikâk, 61.

مَنْ غَشَّنَا فَلَيْسَ مِنَّا

Bizi aldatan bizden değildir.

Müslim, İman, 164.

لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ نَمَّامٌ

Söz taşıyan, (cezalarını çekmeden ya da affedilmedikçe)
cennete giremez.

Müslim, İman, 168; Tirmizî, Birr, 79.

أَعْطُوا الْأَجِيرَ أَجْرَهُ قَبْلَ أَنْ يَجِفَّ عَرَقُهُ

İşçiye ücretini, (alnının) teri kurumadan veriniz.

İbn Mâce, Ruhûn, 4.

مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَغْرِسُ غَرْسًا أَوْ يَزْرَعُ زَرْعًا فَيَأْكُلُ مِنْهُ طَيْرٌ أَوْ
إِنْسَانٌ أَوْ بَهِيمَةٌ إِلَّا كَانَ لَهُ بِهِ صَدَقَةٌ

Bir müslümanın diktiği ağaçtan veya ektiği ekinden insan, hayvan ve kuşların yedikleri şeyler, o müslüman için birer sadakadır.

Buhârî, Edeb, 27; Müslim, Müsâkât, 12.

إِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْغَةً، إِذَا صَلَحَتْ صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ، وَإِذَا
فَسَدَتْ فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ، أَلَا وَهِيَ الْقَلْبُ

İnsanda bir organ vardır. Eğer o sağlıklı ise bütün vücut sağlıklı olur; eğer o bozulursa bütün vücut bozulur. Dikkat edin! O, kalptir.

Buhârî, İman, 39; Müslim, Müsâkât, 107.

اتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ، وَصَلُّوا خَمْسَكُمْ، وَصُومُوا شَهْرَكُمْ، وَأَدُّوا زَكَاةَ
أَمْوَالِكُمْ، وَأَطِيعُوا ذَا أَمْرِكُمْ، تَدْخُلُوا جَنَّةَ رَبِّكُمْ

Rabbinize karşı gelmekten sakının, beş vakit namazınızı kılın, Ramazan orucunuzu tutun, mallarınızın zekâtını verin, yöneticilerinize itaat edin. (Böylelikle) Rabbinizin cennetine girersiniz.

Tirmizî, Cum'a, 80.